

بخشی کشاورزی نباید سیاست زده شود

نامه‌های بار امضا

نامه انتقادی ۵۴ تن از استادان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه‌های دولتی کشور با عنوان "پیشنهادهای دلسوزانه به دولت در حوزه عملکرد کشاورزی و منابع طبیعی" یکی از چالش برانگیزترین اتفاقات ماه گذشته بود که به دلیل انتشار در آستانه هفته جهاد کشاورزی از قالب علمی خارج شده و رنگ و بوی سیاسی به خود گرفت.

مفاد نامه

در این نامه که متن کامل آن در چند روزنامه منتقد دولت به چاپ رسید، امضاکنندگان آن بودند با اشاره به پیروزی‌ها و شکست‌های دولت که متعلق به همه ملت ایران است، هدف از موارد ذکر شده در آن را ارتقای ضریب موفقیت دولت و

جلوگیری از ناکامی‌های احتمالی ذکر کردند. اهم موارد ذکر شده در این نامه در پی می‌آید (مطالب نقل به مضمون است).

- سیاست‌های عمدتاً کوتاه‌مدت دولت در بخش کشاورزی و فشار بر منابع آبی
- نقد خودکفایی در برخی محصولات با تکیه بر افزایش سطح کشت، فشار بر منابع آب و سیاست‌های تشویقی، کاهش کشت علوفه خشبی، افزایش قیمت تمام شده گوشت و لبنیات و در نتیجه‌ی آن افزایش تورم
- واردات حبوبات پس از ۴۰ سال و واردات ۴۰ هزار تن پنبه مخلوج و کاهش ضریب خوداتکایی روغن نباتی با وجود ادعا و اعلام مسوولان

- عدم وجود برنامه مشخص جهت نوسازی و بازسازی بخش
- صرف بودجه‌های کلان دولتی در امور غیر مولد و جاری
- عدم توفیق در خصوصی‌سازی
- کمبود منابع و وابستگی شدید تحقیقات کشاورزی به بودجه دولت
- کاهش امکان دسترسی کشاورزان به دستاوردهای تحقیقات مناسب خارج از کشور
- ضرورت تغییرات سریع و علمی در سیاست‌ها، برنامه‌ها و روش‌های اجرایی برای رسیدن به توسعه پایدار

واکنش اسکندری

با انتشار این نامه وزیر جهاد کشاورزی در نخستین واکنش در اتاق بازرگانی تهران، صحبت‌هایی کرد که شم ژورنالیستی برخی خبرنگاران را برانگیخت.

مهندس اسکندری گفت: برخی از خرابکاری‌های صورت گرفته در بخش، در زمان مدیریت بعضی از امضاکنندگان این نامه صورت گرفته است. لازم به ذکر است که مضمون این گفتار وزیر بیشتر مربوط به نقیصه‌های بخش بوده است. هر چند که خبرنگاران بخش به خوبی می‌دانند که اسکندری در مواقع خاص از دایره واژگان خود، واژه‌های مناسب نمی‌یابد و این امر در گذشته نیز سوء تفاهماتی را به همراه داشته است. اما چند روز بعد وزیر جهاد کشاورزی با تعدیل سخنان گذشته، مفاد نامه را قابل بررسی و بحث خواند و در عین حال برخی امضاکنندگان را به عنوان مشاورانی

خبرنگاران بخش به خوبی می‌دانند که اسکندری در مواقع خاص از دایره واژگان خود، واژه‌های مناسب نمی‌یابد و این امر در گذشته نیز سوء تفاهماتی را به همراه داشته است

معرفی کرد که در گذشته حق مشاوره‌های میلیونی برای اجرای طرح‌های وزارتخانه می‌گرفتند و به دلیل عدم پیشرفت در طرح‌های ذکر شده، حق مشاوره‌های آنها قطع شده و این نامه پیامد آن است.

سخنان وزیر جهاد کشاورزی در خصوص نقد تحقیقات کشاورزی در کشور هم جالب توجه است. وی در این خصوص گفت: متأسفانه بیشتر گرفتاری‌های به وجود آمده بر سر راه تحقیقات از جانب کسانی است که هیچ گونه زمینه‌ی اجرایی ندارند و بیشتر از لحاظ تئوری به نقادی می‌پردازند. او ادامه داد: اگر این منتقدان و کسانی که به ما نامه‌نگاری می‌کنند در کنار محققان ما قرار بگیرند، چون فقط کارها را به صورت تئوری و در آزمایشگاه انجام داده‌اند، قطعاً کم خواهند آورد. متأسفانه یکی از دلایل گرفتاری‌های ما در تحقیقات و پژوهش‌ها این است که ما نتوانستیم یافته‌های تحقیقی را در عمل قابل اجرا کنیم.

اما دکتر جعفر خلقالی که علمی‌ترین معاون وزیر جهاد کشاورزی است و قطعاً با برخی از امضاکنندگان نامه ارتباط کاری و حتی دوستی دیرینه دارد، در این خصوص گفت: بعضی از امضاکنندگان نامه اظهار داشته‌اند که متن امضا شده‌ی آنان با نامه چاپ شده در نشریات متفاوت بوده است، هر چند که تا زمان تحریر این مقاله هیچ خبری در این خصوص منتشر نشد.

باز هم استیضاح

داریوش قنبری، نماینده مردم ایلام در مجلس که گرداننده استیضاح نافرجام وزیر جهاد کشاورزی بود، در واکنشی قابل تصور، پاسخ وزیر به نامه را غیرکارشناسانه نامید و با انتقاد از به کارگیری افراد بی‌تجربه و غیر متخصص و حذف نخبگان کشاورزی، بر مفاد نامه و ضرورت پاسخگویی وزیر صحنه گذاشت و حتی پا را از آن نیز فراتر نهاد تا جایی که دکتر احمدی‌نژاد او را به تذکر جدی به اسکندری فرا خواند و تهدید کرد که در غیر این صورت وی را دوباره به پای میز استیضاح مجلس خواهد کشاند.

نامه سیاسی نبود

اما در محافل مختلف، استادان امضاکننده نامه بر سیاسی نبودن آن و نگاه علمی و به دور از تخریب وزیر جهاد کشاورزی تأکید کردند و بعضاً از

واکنش تند وی دلگیر شده بودند. آنها لازمه پاسخ به مباحث علمی مندرج در نامه را کار کارشناسانه و علمی دانستند.

دکتر پزشکی‌راد، عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس در عین حال از چگونگی انتشار علنی این نامه ابراز بی‌اطلاعی می‌کند و می‌گوید: "این نامه خطاب به رییس جمهور با عنوان پیشنهادی دلسوزانه و با رونوشت به مجمع تشخیص مصلحت نظام، رییس مجلس و رییس جمهوری تنظیم شد و در آن از آقای احمدی‌نژاد درخواست شد تا پیشنهادهای ما را به اطلاع رهبر معظم انقلاب نیز برسانند. اما اینکه چطور وزیر کشاورزی با این سرعت از نامه ما با اطلاع شد و با سرعت بیشتری پاسخی توهین‌آمیز به ما داده‌اند، جای سوال دارد."

همچنین دکتر زین‌العابدین طهماسبی سروستانی، نایب رییس کمیسیون کشاورزی مجلس

نیز وزیر جهاد کشاورزی را به مناظره در خصوص مسایل و مشکلات بخش کشاورزی دعوت نمود. در کل به نظر می‌رسد وزارت جهاد کشاورزی در مواجهه با مواردی که قطعاً قابل پاسخگویی و بحث و در نهایت می‌تواند به راه‌حلی مفید برای بخش منجر شود، می‌تواند با بهره‌گیری از کمیته‌های ویژه جهت بررسی هر یک از بندهای این نامه، راه تعامل هر چه بیشتر کارشناسان و مسوولان بخش را فراهم کند.

تجربه نشان داده است که در مسیر تعامل و بهره‌گیری مسالمت‌آمیز از نظرات یکدیگر در کل پیشرفت حاصل نشده است و در نهایت اینکه بخش کشاورزی همواره بزرگترین ضربه‌ها را از سیاسی‌کاری و سیاست‌زدگی خورده است و اجتناب از این امر جهت اعتلای آن، که به طور حتم هم‌هی فعالان بخش بر آن اتفاق دارند، یک اصل است.